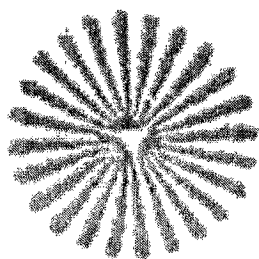

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
خَلَقَ الْمَوَدَّعَةَ
وَالْحَيَاةَ وَالْمَوْتَ
وَالْحَيَاةَ وَالْمَوْتَ
وَالْحَيَاةَ وَالْمَوْتَ

دانشگاه پیام نور مرکز تهران

پایان نامه

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد در رشته علوم تربیتی شاخه برنامه ریزی درسی

عنوان:

بررسی میزان آگاهی و شناخت دانش آموزان و آموزگاران

مقتلع ابتدایی در زمینه های حفاظت از محیط زیست

(مطالعه موردی استان گلستان)

استاد راهنما:

دکتر سید محمد شبیری

استاد مشاور:

دکتر حسین بارانی

پژوهشگر:

فرهاد چنگیزی آشتیانی

۱۳۸۸ / ۳ / ۱۱

بهمن ماه ۱۳۸۷

۱۱۵۷۲۰

کتابخانه مرکزی دانشگاه پیام نور
تهران

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه پیام نور
دانشگاه پیام نور استان تهران

تاریخ .....

شماره .....

پیوست .....

((تصویب نامه))

پایان نامه تحت عنوان :

((بررسی میزان آگاهی و شناخت دانش آموزان و آموزگاران مقطع ابتدایی در زمینه های حفاظت از محیط زیست (مطالعه موردی استان گلستان))

تاریخ دفاع : ۱۳۸۷/۱۱/۳۰ ساعت : ۱۵/۰۰ - ۱۴/۰۰ نمره : ۱۹,۲۵ درجه : عالی

نرزه درستی ششم

اعضای هیات داوران :

هیات داوران

نام و نام خانوادگی

امضاء

مرتبه علمی

استاد راهنما

۱- جناب آقای دکتر سید محمد شبیری

استاد مشاور

۲- جناب آقای دکتر حسین بارانی

استاد داور

۳- جناب آقای دکتر مهران فرج اللهی

نماینده گروه

۴- جناب آقای محمد رضا سرمدی

تهران، خیابان انقلاب،

پان استاد نجات اللهی،

پیش خیابان سپند،

کد پستی ۲۳۳

تلفن: ۸۸۸۰۱۰۹۰

نگار: ۸۸۹۰۳۱۵۸

سایت الکترونیکی:

info@Tehran.pnu.edu

سایت الکترونیکی:

http://www.Tehran.pnu.edu

تقدیم بہ

ہمسرم

و

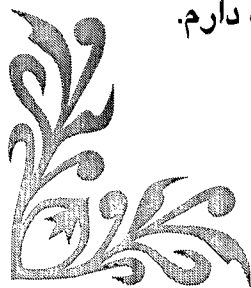
پسرم فرنام

تقدیر و تشکر

برخود لازم می دانم از زحمات بی دریغ اساتید مجرب و
فاضل بـخـصـوص فرزانه دانه شـمـند،
جناب آقای دکتر سید محمد شبیری که بر بنده منت نهاده ،
استاد راهنمایم بوده اند و همچنین از فاضل اندیشمند جناب
آقای دکتر حسین بارانی که لطف فرموده اند استاد مشاور
اینجانب بوده اند تقدیر و تشکر نمایم. همچنین از اساتید
محترم جناب آقای دکتر محمدرضا سردمدی (نماینده گروه
علوم تربیتی)، دکتر مهران فرج اللهی (استاد داور) و دوستان
خوبم آقایان براتعلی وزیری، وحید یزدانی، عصام امانی زاده
ابوتراب آرمان نیا، سلمان اسپری و سایر کسانی که در این
تحقیق بنده را یاری نموده اند، تشکر و قدردانی نمایم.

سرافرازی و موفقیت این عزیزان را از خداوند رحمان مسئلت دارم.

چکیده:

این پژوهش با هدف بررسی میزان آگاهی و شناخت دانش آموزان و معلمان مقطع ابتدایی در زمینه های حفاظت از محیط زیست تهیه و تدوین شده است که سوال اصلی این پژوهش بررسی همین مطلب بوده است. جامعه آماری پژوهش حاضر را دانش آموزان و معلمان مقطع ابتدایی استان گلستان تشکیل می دادند که ۳۸۲ نفر از دانش آموزان و ۳۵۷ نفر از معلمان به عنوان نمونه نهایی انتخاب و پرسشنامه بین آنها توزیع گردید.

برای گرد آوری اطلاعات از پرسشنامه محقق ساخته در طیف لیکرت استفاده شده است و براساس داده های بدست آمده از پرسشنامه تجزیه و تحلیل صورت گرفته است. روشهای آماری مورد استفاده در این تحقیق، آمار توصیفی (درصد ، فراوانی ، میانگین انحراف معیار) و آمار استنباطی (آزمون t تک گروهی ، t مستقل و آزمون تحلیل واریانس یکراهه) می باشد. نتایج حاصل به این شرح است که میزان آگاهی و شناخت دانش آموزان در سطح پایین ارزیابی شد و میزان آگاهی و شناخت معلمان در حد مطلوب گزارش شد. همچنین نتایج نشان داد که میزان آگاهی دانش آموزان دختر پیش از پسران است. همچنین نتایج بیانگر این موضوع است که در میزان آگاهی و شناخت آموزگاران به تفکیک جنسیت تفاوت وجود ندارد. از طرف دیگر نتایج نشان داد که سطح سواد والدین و پایه تحصیلی دانش آموزان از عواملی هستند که می توانند میزان آگاهی و شناخت دانش آموزان را تحت تاثیر قرار دهند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
------	-------

فصل اول: کلیات تحقیق

۱	مقدمه
۳	بیان مساله
۵	اهمیت و ضرورت تحقیق
۹	اهداف تحقیق
۱۰	فرضیه های تحقیق
۱۱	تعاریف متغیرها

فصل دوم: ادبیات تحقیق

۱۴	مقدمه
۱۷	محیط زیست چیست؟
۱۷	محیط زیست از نظر لغوی
۱۸	محیط زیست از نظر اکولوژیکی (Ecology)
۱۹	انواع محیط زیست
۲۲	ادبیات قدیم و جدید درمورد محیط زیست
۲۴	تاریخچه ی مباحث زیست محیطی
۲۶	توجه جهانی به محیط زیست

-
- ۲۷ ----- تاثیر محیط زیست بر انسان
- ۲۸ ----- تأثیر انسان بر محیط زیست
- ۲۸ ----- تخریب محیط زیست
- ۲۹ ----- مسائل محیط زیست
- ۲۹ ----- تعریف علمی آلودگی محیط زیست
- ۳۰ ----- تعریف حقوقی آلودگی محیط زیست
- ۳۰ ----- منابع آلودگی
- ۳۱ ----- انواع آلودگی
- ۳۱ ----- هوا و آلودگی آن
- ۳۳ ----- آثار آلودگی هوا
- ۳۴ ----- آب و آلودگی آن
- ۳۵ ----- آلودگی آب
- ۳۵ ----- آثار آلودگی آب
- ۳۶ ----- آلودگی خاک
- ۳۷ ----- منابع آلودگی خاک
- ۳۷ ----- راه های آلودگی خاک
- ۳۸ ----- آلودگی صوتی
- ۳۸ ----- آثار آلودگی صوتی

- ۴۰ ----- اهمیت جنگل ها و مراتع
- ۴۱ ----- مواد زاید جامد و فاضلاب ها
- ۴۲ ----- انواع زباله
- ۴۲ ----- مواد زائد خانگی
- ۴۳ ----- بازیافت
- ۴۴ ----- انسان و تامین انرژی
- ۴۷ ----- رشد جمعیت و ارتباط آن با محیط زیست
- ۴۸ ----- تنوع زیستی
- ۴۸ ----- نقش اقتصاد در حفاظت از محیط زیست
- ۵۰ ----- نقش توسعه در محیط زیست
- ۵۱ ----- انسان و پایداری محیط زیست
- ۵۲ ----- انسان و بهره‌وری از طبیعت
- ۵۳ ----- عدالت و برابری در استفاده از محیط زیست
- ۵۴ ----- اخلاقیات و محیط زیست
- ۵۴ ----- مسئولیت انسان در برابر محیط زیست
- ۵۶ ----- شناخت و آگاهی در باره محیط زیست
- ۵۶ ----- آگاهی و درک عمومی و آموزش عمومی جامعه
- ۵۸ ----- اهمیت آموزش پایه

- آموزش حفاظت از محیط زیست ----- ۵۹
- اهداف کلی و جامع آموزش حفاظت از محیط زیست عبارت است از: ----- ۶۱
- آموزش محیط زیست در مدارس ----- ۶۳
- رابطه برنامه درسی و حفاظت از محیط زیست ----- ۶۴
- آموزش رسمی محیط زیست ----- ۶۵
- روشن ساختن نیاز به حفاظت از محیط زیست ----- ۶۷
- شناخت ----- ۶۹
- چشم انداز تحولات و آموزش های زیست محیطی در ایران ----- ۷۰
- پیشینه تحقیق ----- ۷۱
- تحقیقات خارجی ----- ۷۲
- تحقیقات داخلی ----- ۷۴
- جمع بندی و نتیجه گیری ----- ۷۶

فصل سوم: روش تحقیق

- مقدمه ----- ۸۰
- نوع تحقیق ----- ۸۰
- جامعه آماری ----- ۸۱
- روش نمونه گیری ----- ۸۱
- روش جمع آوری اطلاعات ----- ۸۳

۸۴ ----- تعیین روایی و پایایی پرسشنامه

۸۵ ----- تجزیه و تحلیل اطلاعات

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل اطلاعات

۸۸ ----- مقدمه

۸۸ ----- توصیف داده

۹۵ ----- تجزیه و تحلیل فرضیه های پژوهش

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۱۱۹ ----- مقدمه

۱۱۹ ----- نتایج حاصل از یافته های تحقیق

۱۲۳ ----- نتیجه گیری و ارائه پیشنهاد ها

۱۲۴ ----- پیشنهاد ناشی از نتایج تحقیق

۱۲۵ ----- شناخت محدودیت های تحقیق

۱۲۷ ----- فهرست منابع

پیوست ها

فصل اول

کلیات تحقیق

مقدمه

به دنبال پیدایش انقلاب صنعتی در جهان، بشر و محیط زیست او نظاره گر بروز تغییرات و تحولات شگرفی بوده است. به ویژه در نیمه دوم قرن بیستم، گسترش و توسعه فن آوری، توانایی انسان را در ایجاد دگرگونی های قابل توجه در محیط زیست، فزونی بخشید (قاسمی، ۱۳۸۰). بر روی کره زمین هیچ موجود زنده ای نمی توان یافت، مگر اینکه به نوعی بر محیط زیست این کره خاکی اثرگذار باشد. از بین همه این موجودات، انسان ها بیشترین اثرگذاری ها را دارند. این انسان ها نیز در مجموع شامل مردم شهرها و شهرک ها و حاشیه نشین های آنها و همچنین، مردمان روستایی و عشایر کوچ کننده و کوچ نشین می شود (شهبازی، ۱۳۸۳).

محیط زیست فرایندی است که از زیستن حمایت می کند و با آن در کنش و واکنش است. مقوله محیط زیست و حفاظت از آن، مقوله ای است که مخاطبان آن همگان و عموم مردم هستند، زیرا عموم مردم، اعم از تحصیل کرده و بی سواد، متخصص، غیر متخصص، شهری، روستایی، مرد و زن، کودک، پیر و جوان، به طور مستقیم یا غیر مستقیم از منابع طبیعی و محیط زیست بهره می برند و لاجرم از تبعات تخریب محیط زیست رنج برده، لذا این امر مهم و حفاظت از آن مشارکت همه مردم و نهادهای دولتی و غیر دولتی را می طلبد و مهمترین رسالت این نهادها، فرهنگ سازی و آموزش زیست محیطی در بین مردم است (سپهرنیا، ۱۳۸۱). در این راستا می توان به بروز حوادث ناگوار زیست محیطی مانند حادثه اتمی بوپال هند و چرنوبیل روسیه و آلودگی های گوناگون وارده بر محیط زیست، به ویژه محیط زیست طبیعی و انسان ساخت اشاره کرد که متعاقباً محیط زیست دچار آلاینده گی و تخریب شد و در نتیجه آب و هوای کره زمین که نقش بسزای در سلامتی و حیات آدمی و دیگر موجودات دارد در وضعیت

نامطلوبی قرار گرفت و با گسترش این موضوع به ابعاد دیگر محیط زیست، فاجعه ای بنام " بحران محیط زیست " در عرصه جهانی پدید آمد (امیر ارجمند، ۱۳۷۴-۱۳۷۳).

محیط زیست و پالایندگی آن بدون تردید یکی از ضروریات حفظ و بقای حیات در زیست کره محسوب می شود. از این رو باید مانع از انجام اقداماتی شد که سبب ورود صدمه و زیان به آن می شود. حفاظت محیط زیست تنها در صورتی میسر است که مردم در آن مشارکت خردمندانه و کارآمد داشته باشند. مشارکت صرفاً جنبه فیزیکی نداشته و همپاری و همفکری از لوازم ضروری تحقق آن می باشد. زمانی مشارکت به مهمترین هدف خود نزدیک می شود که مردم دوشادوش مسئولین دولتی در فرایندهای تعیین هدف، برنامه ریزی، سیاست گذاری و اجرای برنامه ها حضور فعال و خردمندانه داشته باشد. مشارکت زیست محیطی یک فرد هنگامی صورت می پذیرد که اولاً قصد و نیت او برای مشارکت شکل گرفته باشد و ثانیاً از انگیزه کافی برای کار برخوردار باشد (دانش، ۱۳۷۰).

برای حفاظت از محیط زیست قبل از هر چیز باید گروههای انسانی را آموزش داد، این آموزش باید با هدف درک محیط و طبیعت و دوستی با آن بوده و برای همه سنین و در همه سطوح به طور رسمی و غیر رسمی تامین شود. وسایل ارتباط جمعی مسئولیت بزرگی در مورد در اختیار گذاردن منابع عظیم خود برای این رسالت آموزشی دارند. آموزش های لازم در این زمینه بهتر است که از سنین کودکی آغاز شود (سنایی، ۱۳۸۳).

حال باید این قصد و نیت را از دوران تحصیل در دانش آموزان ایجاد نمود و به آنها آموخت که با طبیعت مهربان باشند، به آنها آموخت که اگر طبیعت ناسالم باشد نمی تواند محیطی مناسب برای زندگی باشد. یکی از نهادهای بسیار ارزشمند در جامعه که نقش بسیار مهمی در اشاعه و توسعه فرهنگ حفاظت از محیط زیست را بر عهده دارد، سازمان آموزش و پرورش می باشد. در این سازمان در سال های اخیر

سعی بر آن شده است که تا در مدارس به آموزش محیط زیست توجه ویژه ای بنمایند و آموزش حفاظت از محیط زیست در محتوای برنامه های درسی گنجانیده شود. کسانی که چنین تربیتی بیابند مسلماً در برابر آلوده سازی های محیط زیست از خود عکس العمل مناسب و معقولانه نشان خواهند داد. لذا سرمایه گذاری در این بخش بنیادی به عنوان یک امر خطیر محسوب می شود (اسماعیلی، ۱۳۸۲).

آموزش محیط زیست نخستین بار در مغرب زمین و توسط کشور های صنعتی عنوان گردید. وارد کردن این مفهوم در برنامه های درسی هم توسط همان کشور ها صورت گرفت اما به علت فراگیر بودن مشکل، امروزه همه کشورها با آن روبرو هستند. مطرح کردن انواع خرابی ها و آلودگی هایی که بر محیط ما وارد می شود جز ایجاد هراس چیز دیگری به دنبال ندارد و برای تشویق افراد به یافتن راه حل ها و اقدام کردن سیاست های دیگری را باید جستجو کرد. تجربه نشان داده است که در آموزش محیط زیست و مسایل مرتبط به آن باید به فکر تغییر نگرش در دانش آموزان بود. بنابراین مسئله ایجاد تغییرات پایدار در رفتار دانش آموزان مورد توجه قرار گرفته است و باید زمینه های لازم را در جهت آموزش صحیح حفاظت از محیط زیست را در دانش آموزان به وجود آورد چرا که با آگاهی از مسائل زیست محیطی، خواهد توانست درک درستی از شاخه های دیگر علوم چون علوم اقتصادی، علوم بهداشتی و سلامتی و انتخاب حرفه و شغل در زندگی حاصل نمایند (شمسایی، ۱۳۷۸).

بیان مساله

امروزه بر همگان روشن و آشکار است که موضوع ارتباط بشر با محیط اطرافش پدیده ای نوین نمی باشد. بشر در طول تاریخ حیات خویش، همواره در محیط زیست تصرف کرده و آن را مطابق با نیاز و سلیقه خود تغییر داده است و بالعکس طبیعت نیز به صور گوناگون در توسعه و رشد فرهنگی بشر

تأثیر به سزایی داشته است. این ارتباط دو جانبه متأسفانه به علت محدود بودن عرصه جغرافیایی اغلب ناشناخته باقی مانده و توجه لازم به اثرات منفی و زیان بار بسیاری از فعالیت های بشر بر محیط زندگی اش مبذول نگردیده است. رشد سریع جمعیت، پیدایش تکنولوژی و نیاز به تولید روز افزون از عواملی است که دست به دست یکدیگر داده و سلامت و حتی حیات بشر را به مخاطره افکنده است. مشکلات محیط زیست مسائل ناشی از آن تنها به علت توسعه علوم و تکنولوژی و یا تولید بیشتر نیست، بلکه عدم هماهنگی در توسعه اجتماعی ساکنین کره زیست از دیگر عوامل مهمی است که باید به آن توجه داشت (فقیهی قزوینی، ۱۳۶۵). یکی از مهم ترین دل مشغولی ها برای نظام آموزش و پرورش در کلیه جهان، مسئله محیط زیست و نحوه تعامل و ارتباط انسان با محیط پیرامون است، به همین دلیل برای نظام آموزش و پرورش جمهوری اسلامی نیز با عنایت به خطرات زیست محیطی فزاینده ای که در حال حاضر وجود دارد، مسئله آموزش محیط زیست و ایجاد تعهد و آگاهی در دانش آموزان در ارتباط با محیط زیست مبدل به یک چالش تمام عیار برای برنامه های مدارس شده است. آموزش محیط زیست را می توان از پایه بطور آموزش رسمی آغاز نمود و تغییراتی را در نگرش، دانش، مهارتهای دانش آموزان در رابطه با محیط زیست ایجاد نمود و میزان آگاهی و اطلاعات زیست محیطی دانش آموزان را افزایش داد تا بتوانند بطور کاربردی در محیط پیرامون خود به حفاظت از محیط زیست پرداخته و از منابع بطور صحیح استفاده نموده و هم آنها را چون هدیه ای گرانبه به نسل های آینده تقدیم نماید. مراد از آموزش محیط زیست افزودن بر توان آدمی برای محفوظ نگه داشتن و بهبود بخشیدن به وضع محیطی است که در آن به سر می برد (برومند، ۱۳۷۰).

بدون تردید، تحقق این هدف به معلمان و مسئولینی نیاز است که از محیط زیست و حفاظت آن

آگاهی کافی داشته باشند و به نقش آموزش حفاظت از محیط زیست در جلوگیری از تخریب منابع ایمان

داشته باشند. چرا که معلمان به طور عام از اجزا اساسی تشکیل دهنده نظام آموزش و پرورش و به طور خاص جز اساسی تشکیل دهند نظام اجرایی آموزش زیست محیطی هستند که نقش تعیین کننده ای در بازدهی آموزش حفاظت از محیط زیست دارند. بنابراین آنچه مسئله پژوهش حاضر را تشکیل می دهد این است که میزان آگاهی دانش آموزان و معلمان از محیط زیست چقدر است؟ چه اندازه آموزش های لازم جهت حفاظت از محیط زیست در مدارس ارائه می شود و چقدر آموزش در حفاظت از محیط زیست موثر می باشد؟

اهمیت و ضرورت تحقیق

در سطح ملی نیز بر حفاظت از محیط زیست با استفاده از ابزار آموزش تاکید شده است، چار چوب حرکت کلان هر کشوری، نوع نگاه حکومت و طرز رفتار ملت و موضوعات از جمله با محیط زیست در میثاق ملی کشورها که به نام قانون اساسی شناخته می شود متجلی است. حفاظت از محیط زیست یک وظیفه عمومی تلقی شده و بار مسئولیت آن بر دوش تک تک سازمان ها و افراد جامعه، نهاد های دولتی و مدنی قرار دارد و دولتمردان، سیاست گذاران، صنعتگران، کشاورزان، زنان، مردان، پیران، کودکان، نوجوانان، همه و همه در برابر آن مسئول شناخته شده اند. در اصل پنجاهم قانون آمده است که حفظ محیط زیست بر توسعه فعالیت های اقتصادی ترجیح یافته و در صورت بروز تعارض این دو، آنکه باید به قربانگاه برود توسعه اقتصادی است.

بنابر این اصل پنجاهم واجد محورهای زیر است:

۱- تجلی عزم و اراده ملی برای پاسداری از میراث طبیعی.

۲- حفظ محیط زیست وظیفه همگانی شناخته شده است.

۳- حفظ محیط زیست بر توسعه اقتصادی تقدم دارد (کریمی، ۱۳۸۳).

با همه گیر شدن مشکلات ناشی از بی توجهی به طبیعت، دولتمردان جوامع، خود نیز در صدد پیشبرد اهداف گروه های مذکور برآمده و به حمایت از محیط زیست پرداختند، به طوری که این امر گسترش یافت و دولت، عامل حفاظت از محیط زیست محسوب شد. در این حالت نیاز آموزش همگانی در راستای اهداف زیست محیطی بوجود آمد و به این سبب سازمان هایی تاسیس شدند که در راستای آموزش، حفظ و گسترش زیست محیطی مامور شدند. آموزش محیط زیست، آموزشی است همگانی که منحصر به یک قشر خاص اجتماعی یا سن یا تحصیلات ویژه ای نیست، چرا که آسیب پذیری طبیعت در برابر بی دانشی یا کم دانشی تمام افرادی است که در آن زندگی می کنند (سید الماسی، ۱۳۸۳).

حفاظت از محیط زیست به معنای رعایت عدالت در استفاده از منابع و شناخت و رعایت و حفاظت از تعادل موجود در عالم هستی می باشد. در این راه یکی از مهم ترین نکات کنترل و ارزیابی مداوم نتایج و اثرات طرح ها و برنامه های مختلف بر محیط زیست است (نقی زاده، ۱۳۸۳).

آموزش محیط زیست تنها وقتی می تواند به معنای واقعی موثر شود که نه به عنوان یک مبحث لازم و مفید بلکه جزئی از نظام درسی انگاشته شود و این امر هنگامی تحقق می یابد که مطالب مربوط به محیط زیست جزئی از آموزش های کودکان و نوجوانان، و در درون نظام مدرسه پذیرفته و اعمال شود (فقیهی قزوینی، ۱۳۶۵).

آموزش و پرورش در صورتی می تواند در زمینه توسعه و محیط زیست موثر باشد که شرایط زیر را فراهم آورد:

۱- به پویایی محیط اجتماعی، اقتصادی، فیزیکی، بیولوژیکی و توسعه انسان پردازد.

۲- بین تمام رشته ها تلفیق ایجاد کند.

۳- روش های رسمی، غیر رسمی و شیوه های اجتماعی موثر را به خدمت بگیرد (کریمی، ۱۳۸۳).

با توجه به این که حفاظت از محیط زیست جزء اهداف توسعه اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران می باشد، حفاظت از محیط زیست و استفاده بهینه از منابع طبیعی کشور و گنجانیدن برنامه هایی برای آموزش حفاظت از محیط زیست در مدارس می تواند از یک طرف باعث پرورش حس مشارکت و احساس مسئولیت در دانش آموزان شود و از طرف دیگر استفاده از نیروی هماهنگ در دانش آموزان در جهت حفظ و بازسازی محیط زیستی سالم و پاکیزه را فراهم می کند. کودکان و نوجوانان عشقی که به مملکت خود و فراگیری علوم گوناگون دارند با جذب و پذیرش اطلاعات مربوط به هم حافظ آن خواهند بود. آموزش زیست محیطی فرایندی است که در آن بیشتر می توان از رابطه بین سیستم های طبیعت، رابطه بین خود و محیط اطرافش آگاه شد و دانش، مهارت، توانایی، علاقه و انگیزه آن را کسب می کند که در مواقع تصمیم گیری در رفتارهای روزمره و ایجاد شرایط مناسب زیست حیات سالم و توسعه هماهنگ افراد، گروه ها و بطور کلی جامعه را همواره در نظر داشته باشد. آموزش محیط زیست یک فرایند یاددهی است که بین عناصر طبیعی و آن چه ساخته ذهن انسان است ارتباط می دهد. هدف از آموزش محیط زیست برانگیختن رشد فردی افراد جامعه، رهنمون ساختن افراد در جهت قبول مسئولیت و الزام به تعهد و نظارت به زمین و مسائل مرتبط با محیط زیست است (فقیهی قزوینی، ۱۳۶۵).